

- g. h.* aliquid significantibus. *g.* enim in quinta tuberculum ipsius notat cartilagine obductum. *h.* in sexta, notat posteriorem dentis sedem, quæ crassior est, magisque quam dentis radix in posteriora extuberat. *i.* sinum indicat, ad quem transversum ligamentum aduoluitur, quod dentem in pri-
- k. l.* ma uerterbra constringit ac continet. *k.* & l. utrinque sinus insignitur ad dentis principij radices uel latera incisus, atque anterioris secundi neruorum dorsalis medullæ paris propagines admodum exiguas transmittens. Ceterum foramen, hoc sinu & primæ uerterbræ sinu, efformatum in un-
- m. n.* decima figura insignitur. Postremo *n.* in quinta figura dentis notat mucronem.
- o. 3. 11.* Sedes dextri lateris notatur aspera, inter primæ uerterbræ superiorem sinu *N* indicatum, & inferiorem *Y* indicatum consistens, ubi foramen non peruium conspicitur.
- p. 6.* Sinus dextri lateris, ad posteriorem dextri secundæ uerterbræ tuberis *c* insignitur sedem excul-
- q.* ptus: & commune foramen uiam ue constituens, qua secundum neruorum dorsalis medullæ coniu-
- r.* gium in posteriora prosilit. In quartæ figuræ sinistro latere *q* positum cernis, sinum hunc primæ
- r.* ceruicis uerterbræ notans. In dextro autem latere decimæ & undecimæ *r* repositi, ipsam ner-
- uorum uiam in altero latere utcumque significans.
- s. 5. 6. 7.* Posterior processus, seu spina secundæ ceruicis uerterbræ, quæ etiam in decima & undecima fi-
- guris parte superiori, in septima uero inferiori est obuia.
- t. 9.* Tertiæ ceruicis uerterbræ spina, quam & undecima figura ostendit. Spinæ autem huius apices
- in octaua & *t* notantur, ipsa uero spina illic numero *u* indicatur.
- u. 5. 6. 7.* Dextri lateris transversus secundæ ceruicis uerterbræ processus. Sinister etiam citra chara-
- cterum operam in illis figuris, quemadmodum & in decima & undecima utriusque lateris pro-
- cessus promptè cognoscitur.
- x. 5. 6. 7.* Foramen transversum secundæ ceruicis uerterbræ processus.
- y. 2. 9. 10.* Transuersus sinistri lateris processus, tertiæ ceruicis uerterbræ. Verum *y* internam partem, &
- autem externam notant. Porro octaua figura transversum dextri lateris processum his notis *7*
- & *s* indicat, sinistri autem lateris processum istis notis *9. 10.*
- z. 8. 9.* Foramen transversum tertiæ ceruicis uerterbræ processus.
- β. 6. 7. 11.* Dexter descendens secundæ uerterbræ processus, cuius sinus formam septima figura indicat.
- γ. 9. 11.* Dexter descendens tertiæ ceruicis uerterbræ processus, uerum *γ* in nona & undecima posteri-
- orè ipsius indicat sedem. Inferior autè ipsius sedes seu sinus, sinui respōdet in septima *β* insignito.
- δ. 9. 11.* Dexter ascendens tertiæ ceruicis uerterbræ processus, ac nona quidem figura ipsius tuber osten-
- dit, quemadmodum & octaua utriusque ascendens processus tubera indicat notis *3* & *4* insignita.
- ε. 5. 6. 7. 10.* Sedes, qua secundæ uerterbræ corpus deorsum porrigitur.
- ζ. 9.* Sedes, qua tertiæ corporis uerterbræ corpus declinans fertur.
- η. 9.* Superior tertiæ uerterbræ ceruicis sedes sinuata. & *η* quidem sinum indicat, & uero & *κ* utrinque
- prominentè processum. atque hi etiam processus numeris *1. 2* in octaua figura insigniti cernuntur.
- λ. μ. ν. 10.* Anterior secundæ uerterbræ corporis sedes, in qua *λ* prominens indicat tuber, *μ* uero &
- ν* utrinque depressa tuberis latera.
- 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.* Numeri characteres in octaua figura conspiciuntur, processuum tertiæ ceruicis uerterbræ nume-
- rum indicant. Quandoquidè *1. 2* notantur duæ eminentes partes superioris superficiei corporis
- uerterbræ, *3. 4* duo ascendentes processus, *5. 6* duo descendentes processus, *7. 8. 9. 10* transversus pro-
- cessus, *11* spina, cuius apices notantur *3* & *4*. uti & huius uerterbræ inferior pars *9* indicatur.
- s. 8. 9.* Sinus inferiorem partem foraminis constituens, quo tertium dorsalis medullæ par exilit.
- t. 7. 7.* Sinus superiorem dicti iam foraminis partem efformans.

Homo pulmo
num occasione
collo donatus.

PULMONVM gratia homini collum dari, hinc potissimum constat, quod id perpetuò una cum pulmonibus deperditur. Quippe hac occasione pi-
fces (quibus & pulmones defunt) collo destituuntur. Animalibus uero,
quibus Natura pulmones dedit, his quoque & collum elargita est. Aspe-
ram enim arteriam qua inspirantes aërem in pulmones ducimus, & rur-
sus expirantes eundem efflamus, ab ore ad pulmones ferri, atque ob id in-
ter os & pulmones spacium intercedere debebat, siquidem opportuna ef-
fatione (quæ uocis est materia) hominem donari decuit. Nam citra asperæ arteriæ benefi-
cium uox minime perficitur, unde etiam nō miramur, nullū animal collo carens uocem edere.

Quum

Quum itaque pulmones in thorace contineantur, & asperæ
decurrit ex pulmonibus cōfurgat, interuallum elatiorem t
arteriæ illius gratia creatur. Quia uero thorax & os inuicē
que interualli mediat, uia eorum efficitur, tam quæ desupe-
duilla & stomachus) quàm eorū quæ ab inferioribus sur-
arteriæ ac uenæ) porriguntur. Homo igitur collum asperæ
uero arteriam uocis respirationisq; causa. Quare etiam co-
titus est, quanta asperæ arteriæ ad dictas modò functione-
bat partes scapulis conterminas, & brachium, & cubitu-
septum transversum, à dorsali medulla collum perreptan-
pter illorum propagationem, necessum fuit in spacio inter-
reponi, quibus collum texeretur. Sunt autē humanæ ceru-
naturam usumq; explicare contendā, à capitis colliq; motu
enim hic auium quadrupedumq; quibus longa obtrige-
situm est, quum nemo nō intelligat Naturā his, quod ma-
prolixitate ad cibum assumendū prospexisse, hacq; ratione
fixasse. Galenus itaq; rarum Naturæ miraculum, ipsius
in nullius partis constructione expendenda ad eō eruditi
auditorum, atque in capitis motu, eiusdemq; cum duab;
ptione. Quid multa? tam paucos quæ in duodecimo de
dit, assequuturos cōtendit, ac uelut rei difficultate lectorem
debeat, me quoque hac in parte præceptoris opera penit-
& Anatomes discendæ à puero, prorsus obfirmato an-
intelligerē, res ipsas orationi eius sedulo adhibuisse. An uo-
demum nosces, ubi didiceris me non solum quæ Galenus
Naturæ in articulis hisce artificium, capitūq; motus ab
intellexisse. Galenus enim capiti duos motus ascribēs, un-
in latera fieri docet. ac priore quidē intelligit, quo caput
nuimusq; ac deinde quo caput retrorsum reflectimus &
Thracæ & Cretensium plerique hac etiam ætate uident
steriora caput rectā remouent, subleuant ue: non autem
circumducunt. Ceterum altero motu, quem Galenus in
quo caput in latus inclinamus, ac uelut humeris seu scap-
de laterali motu, atque ad eō de renuendo annuendōq; ip-
nistrandis sectionibus libro doceberis, si modò accuratè
tis ossis' capitula, quæ primæ uerterbræ dearticulantur,
in hoc illud latus caput agitur, & quum ex Galeni pla-
modi enim profectò ipsius de capitis motibus est dogma
nuendōq; sit, secundæ ceruicis uerterbræ beneficio, aut si-
riorem uero motum, quo caput in latera ducitur, super
quemadmodum cum ex pluribus Galeni locis, tum præ-
sectionibus libro colligere promptissimum est. Ut enim
ita quoque suam sententiam & breuius & apertius in i-
hoc eius placitum ueritatē sit consonum, ipse nunc mecum
capitis motus (affectu interim aliquandiu represso) cōstru-
rio motu quiescente collo mouemus: aut secundario, qui
etiam si id in aliam partem, quàm collum mouetur, ducere
sunt. priori, id antrosum flectimus, retrorsumq; inclin-
conficis aut rigido immotoq; collo, aut collo etiam simu-
agas, siue contrario. Quamuis enim in anteriora collum
quatur, nihilominus tamen caput proprio motu in pos-
gocio obseruare, collum caputq; proprios & priuatos in
proprius capitis motus, is censendus est, quo caput ita c-
quodammodo, ut rota ad axem reuoluitur. Atque hunc
si modò dextra, modò sinistra uicissim intueri studueris,
tus capiti omnino est proprius, & collum illo destituitur:
collum moueris, hic capitis circumactus commodè per-

b. 2. 3. fig. ca.
piti 11. præ.
posita 7. 8.
s. 7. 8. 9. 10.
dein m.
fig. ca. 14.
A. B. C. in
tribus inte-
gris ab 1 ad
K.

d. fi. B.
e. fi. N.

a. Hæc ob-
dit fig. ca.
38. Vasa au-
tè per collū
reperit et
pulmones
fi. calet; b.
apposuit,
ut et illa
quæ a h. fi.
ni infusur.